

HAK-İŞ VE KRİZLE MÜCADELE

Aydınlık Dergisi, 28 Mart 2009

Yıldırım Koç

HAK-İŞ'in krizle mücadele konusundaki en önemli belgesi, 5 Şubat 2009 tarihli Ekonomik ve Sosyal Konsey'e sunulan "Küresel Krizin Ülkemize Olası Etkilerini Azaltmak İçin Alınması Gereken Önlemler" raporudur. 2001 yılında Emek Platformu'nun Alternatif Programı'nı HAK-İŞ'çi arkadaşlarla birlikte hazırlamıştık; emperyalist güçlerin Kemal Derviş aracılığıyla Türkiye'ye dayattıkları Türkiye'yi çökertme programına karşı birlikte tavır almıştık. O çalışmayı hala önemsiyorum; bu nedenle HAK-İŞ'in bugünkü tavrı bende hayalkırıklığı yarattı, beni üzdü. Bu metni HAK-İŞ'e yakıştıramadım.

HAK-İŞ şunları söylüyor: "Ortalama her 5 yılda bir kriz yaşayan ülkemizin, krizlere alışması, hazırlıklı olması ve soğukkanlı davranması gerekiyor." (s.2) "Krizlere alışmak" tam bir teslimiyettir. Sendikaların görevi, krizlerin olmaması için gerekli müdahaleleri yapmaktır.

HAK-İŞ 2001 yılında bizlerle birlikte cepheden karşı çıktığı IMF programını bugün şöyle övüyor: "Özellikle 2000 ve 2001 yıllarında yaşanan ve tarihimizin en ağır ekonomik darbesini aldığımız krizler sonrasında atılan adımlarla sağlam ve istikrarlı bir ekonomik yapıyı oluşturmaya başarabildik." (s.2) Bugün yaşadığımız kriz, emperyalizmin 2001 yılında dayattığı programın sonucudur. Kemal Derviş aracılığıyla Türkiye'ye dayatılan program "sağlam ve istikrarlı bir ekonomik yapı" oluşturmadı; ekonomiyi dış müdahalelere daha açık hale getirdi, Türkiye'yi zayıflattı.

HAK-İŞ, Sayın Başbakan'ın çizgisini benimseyerek, Türkiye'nin bir iç krizle karşı karşıya bulunmadığını, sorunların tümüyle dış kaynaklı olduğunu şöyle ileri sürüyor: "Dünya ekonomisi ile entegre olan Türkiye ekonomisinin dış kaynaklı bu gelişmelerden etkilenmemesi mümkün değildir... Bu aşamadan sonra krizin ülkemize yansımaları sonucu meydana gelen yada gelebilecek hasarların üzerine odaklanmalı, çözüm odaklı bir perspektifle konuya yaklaşmalıyız." (s.3) Bu anlayışı eleştirmek bile anlamsız kalıyor.

Hele şu aşağıdaki paragrafta yer alan görüş, ancak bir köy kahvesinde, hiçbir ciddi basılı yayın izlemeyen, krizle ilgili kitap okumamış ve hatta ciddi ekonomi programı izlememiş insanların sohbetinde yer alabilir: "Yapılan kriz tellallığı ve kriz ticareti bir panik havası yaşanmasına neden olmuş, kartopu etkisi yapmış, ülkemizin çeşitli bölgelerinden ve sektörlerinden arka arkaya işten çıkarma haberleri gelmeye başlamıştır." (s.10)

Böyle bir iddia nasıl ileri sürülebilir. Sorunun sorumlusu emperyalizm bile değil, kriz tellallığı ve kriz ticareti yapanlar. Böylece emperyalizm de, AKP de temize çıkarılıyor; krizden yakınan herkes krizin sorumlusu olarak suçlanıyor. HAK-İŞ'in bu kadar anlamsız bir çizgiyi nasıl savunabildiğini anlamakta büyük zorluk çekiyorum.

HAK-İŞ bu raporda Hükümetin o tarihe kadar yaptığı uygulamaları da uygun bulduğunu belirtiyor.

HAK-İŞ'in krizle mücadele programı son derece amatörce hazırlanmış bir metindir. Çalışma yaşamına ilişkin bazı ciddi öneriler dışındaki görüşlerin bilimsellikten uzaktan yakından ilgisi yoktur.

HAK-İŞ'in krizle mücadele programı HAK-İŞ'in 8 yıl önce hazırlanmasına katkıda bulunduğu ve onayladığı Emek Platformu Alternatif Programı'yla taban tabana zıt bir anlayışla hazırlanmış, AKP'yi olumlayan ve AKP'nin sermaye yanlısı anlayışını onaylayan bir metindir.

HAK-İŞ'in krizle mücadele programı, emperyalist sömürüyü kabullenen, emperyalizmin dayatmalarına teslim olmuş bir metindir. Gümrük birliği ilişkisinin sona erdirilmesi, faiz sömürüsüne engel olunması, özelleştirmelerin durdurulması ve özelleştirilen işletmelerin yeniden kamu mülkiyetine geçirilmesi, piyasaya hakim olan tekellerin diktatörlüğü yerine demokratik planlamanın getirilmesi, sıcak para hareketlerinin denetim altına alınması, iç ve dış borçların yeniden yapılandırılması gibi son derece önemli taleplerin hiçbiri HAK-İŞ'in gündeminde değildir.

2001 yılında Emek Platformu'nun Alternatif Programı'nı birlikte hazırladığımız HAK-İŞ'ten daha nitelikli ve düzgün bir öneriler paketi beklerdim.